

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 188/24

V Lucemburku dne 7. listopadu 2024

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-126/23 | [Burdene]¹

Odškodňování obětí násilných trestných činů: automatické vyloučení některých rodinných příslušníků oběti vraždy nezaručuje „spravedlivé a přiměřené“ odškodnění

Je třeba zohlednit i jiné okolnosti než jen rodinné vazby, jako je rozsah újmy, která vznikla vyloučeným rodinným příslušníkům

V roce 2018 uložil italský soud pachateli vraždy bývalé partnerky povinnost zaplatit rodinným příslušníkům oběti odškodnění. Vzhledem k tomu, že pachatel vraždy byl platebně neschopný, italský stát vyplatil odškodnění – a to v nižší výši než byla původně stanovena – pouze dětem oběti a jejímu manželovi, se kterým žila několik let odděleně².

Rodiče, sestra a děti oběti se obrátili na soud prvního stupně v Benátkách (Itálie) a domáhali se „spravedlivého a přiměřeného“ odškodnění, které by zohledňovalo újmu, jež jim v důsledku vraždy vznikla.

V těchto souvislostech se italský soud Soudního dvora dotázal, zda je vnitrostátní právní úprava, která automaticky vylučuje vyplacení odškodnění některým rodinným příslušníkům oběti úmyslného násilného trestného činu v případě její vraždy, slučitelná s unijní směrnicí o odškodňování obětí trestných činů³.

Soudní dvůr předně uvedl, že tato směrnice ukládá členským státům povinnost zavést systém odškodnění, u něhož musí být možné, aby se vztahoval nejen na osoby, vůči nimž samotným byl namířen úmyslný násilný trestní čin, jakožto na **přímé oběti**, ale i na blízké rodinné příslušníky těchto přímých obětí, jestliže jsou nepřímo vystaveni následkům tohoto trestného činu, jakožto na **oběti nepřímé**.

Soudní dvůr dále připomněl, že dotčená směrnice **ukládá** členským státům **povinnost** zavést **systém odškodnění** obětí úmyslných násilných trestných činů, který **zaručuje spravedlivé a přiměřené odškodnění**. Ačkoliv mají členské státy v tomto ohledu určitý prostor pro uvážení, nemohou poskytovat odškodnění, které by bylo čistě symbolické nebo zjevně nedostatečné s ohledem na závažnost následků spáchaného trestného činu pro tyto oběti.

Má-li odškodnění přispívat k **náhradě utrpěné majetkové a nemajetkové újmy**, musí **přiměřeně kompenzovat** utrpení, kterému byly oběti vystaveny. Soudní dvůr kromě toho uvedl, že i když dotčený vnitrostátní systém počítá s paušálním odškodněním, sazebník náhrad musí být dostatečně podrobný, aby se zabránilo tomu, že odškodnění stanovené pro určitý druh násilného jednání bude zjevně nedostatečné.

Soudní dvůr tedy rozhodl, že vnitrostátní systém, který automaticky **vylučuje některé rodinné příslušníky** z nároku na jakékoli odškodnění pouze proto, že jsou tu jiní rodinní příslušníci, s tím, že se nezohledňují jiné okolnosti (jako jsou zejména materiální důsledky, které má pro tyto rodinné příslušníky vražda dotyčné osoby, nebo skutečnost, že zesnulá osoba tyto rodinné příslušníky vyživovala nebo že s ní žili ve společné domácnosti), **nemůže vést ke „spravedlivému a přiměřenému odškodnění“**.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků původního řízení.

² Italský systém odškodnění za úmyslné násilné trestné činy totiž počítá s tím, že rodičům zesnulé osoby může být odškodnění poskytnuto pouze tehdy, není-li manžela/manželky ani dětí, a sourozencům může být poskytnuto pouze tehdy, není-li oněch rodičů.

³ [Směrnice Rady 2004/80/ES](#) ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů.